

Către: Comisia Parlamentară economie, buget și finanțe

Comisia Parlamentară protecție socială, sănătate și familie

Copie: Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

Nr 59/19-AD din 25 noiembrie 2019

Ref.: Examinarea propunerii de includere și adoptare a mecanismului de “Preț minim de comercializare cu amănuntul a țigaretelor” în cadrul Legii Bugetului de Stat pentru anul 2020 în scopul realizării eficiente a politicilor de stat de reglementare a produselor din tutun

Stimați Domni, Stimate Doamne,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează cele mai înalte considerațiuni și exprimă deschiderea și disponibilitatea comunității de afaceri pe care o reprezentăm în a oferi suportul și expertiza necesară pentru facilitarea eforturilor instituțiilor statului de asigurare și realizare a unor politici eficiente de reglementare a activității antreprenoriale în Moldova.

În acest context, EBA Moldova vine cu solicitarea de a examina propunerea de includere și adoptare a mecanismului de “Preț minim de comercializare cu amănuntul a țigaretelor” în cadrul Legii Bugetului de Stat pentru anul 2020. Vă aducem la cunoștință că propunerea respectivă este susținută de principalii operatori de pe piața internă a produselor din tutun, contribuția cărora în fiecare an bugetar reprezintă peste 80% din încasările la bugetul de stat din accize, TVA și alte taxe aferente produselor din tutun.

În continuare, Vă prezentăm principalele argumente pentru necesitatea examinării și adoptării mecanismului respectiv întru asigurarea realizării eficiente a politicilor de stat de reglementare a produselor de tutun în anul 2020.

Un aspect important al politicilor statului în domeniul controlului tutunului îl reprezintă asigurarea consecvenței și continuității acțiunilor de succes implementate în anii precedenți. Astfel, începând cu anul 2017, mecanismul de “Preț minim de comercializare cu amănuntul a țigaretelor” a servit drept pilon de bază în realizarea eficientă a politicii fiscale în domeniul produselor din tutun și atingerii obiectivelor de încasări la bugetul de stat din accize, TVA și alte taxe aferente țigaretelor. Este important de menționat că succesul eforturilor statului în domeniul taxării produselor din tutun în această perioadă a fost apreciat la un nivel înalt de experții internaționali¹ și locali² ai Băncii Mondiale.

¹ <http://documents.worldbank.org/curated/en/337481541098390886/pdf/131685-BRI-P154568-PUBLIC-ADD-SERIES-MEUSpecialTopicENGfinal.pdf>

² <http://blogs.worldbank.org/health/what-countries-can-learn-moldova-s-successful-tobacco-taxation-efforts>

În acest context, în perioada 2017-2019, rolul mecanismului de “Preț minim de comercializare cu amănuntul a țigaretelor” în asigurarea implementării de succes a politicilor de stat în domeniul tutunului a fost esențial prin următoarele:

- A contribuit la consolidarea mecanismului fiscal de acciză minimă (introdus în 2016) și susținerea implementării eficiente a acestuia, ceea ce a contribuit la garantarea încasărilor la bugetul de stat din accize pe țigaretete.
- A asigurat concurența loială pentru toți agenții economici și a menținut stabilitatea pieței. Până în 2017 se vindeau țigaretete la prețuri sub valoarea de cost a produsului, care nu acopereau acciza și TVA. În 2016 s-a dezvoltat fenomenul de vânzare a țigaretelor la preț de 7-9 MDL pentru un pachet, în timp ce doar acciza minimă reprezenta 8 MDL per pachet. Această practică a continuat și în 2017, când acciza minimă reprezenta deja 9.6 MDL per pachet, până nu a fost implementat mecanismul Prețului Minim.
- A exclus fenomenele de vânzare a țigaretelor la prețuri sub valoarea de cost a produsului și migrarea consumatorilor adulți către produse din tutun mai ieftine.
- A asigurat venituri fiscale la bugetul de stat stabile și previzibile, contribuind la încasări majorate la buget din TVA-ul și taxa ad-valorem a accizei colectate per fiecare pachet de țigaretete.
- A contribuit la reducerea accesibilității produselor din tutun, inclusiv în rândul minorilor, în conformitate cu recomandările Băncii Mondiale și OMS, precum și cele mai bune practici internaționale.

La nivel global mai multe state au aplicat și aplică prețuri minime pentru diferite produse, precum țigaretete și băuturile alcoolice. Ultima țară care a aplicat prețuri minime la băuturile alcoolice din UE este Scoția, fapt confirmat în 2018 și de decizia Curții de Justiție a UE. 24 state ale SUA, Austria, Brazilia, Franța, Irlanda, Kazahstan, Kârgâzstan, Malaysia și multe altele se numără printre țările, care au fixat prețuri minime pentru produsele din tutun la o anumită etapă.

În concluzie, eliminarea mecanismului de “Preț minim de comercializare cu amănuntul” la produsele din tutun va perturba semnificativ piața internă a produselor din tutun. Acest fapt, va avea ca efect imediat și de lungă durată diminuarea încasărilor la bugetul de stat din accizele și taxele percepute pe produsele din tutun (în special TVA).

Din estimările experților în domeniu, în cazul lipsei mecanismului de Preț Minim, bugetul de stat ar putea rata în anul 2020 încasări semnificative, între 300-500 milioane MDL reprezentând 2-3% din venitul la bugetul de stat sau peste 50 milioane MDL pentru fiecare 1 MDL scădere de preț.

Totodată, vor fi periclitată și eforturile statului în prevenirea consumului produselor din tutun, reducerii accesibilității acestora pentru populație, inclusiv pentru minori.

Un alt efect iminent al eliminării mecanismului Prețului Minim este creșterea fenomenului invadării pieței cu produse foarte ieftine, precum și fenomenului contrabandei de țigaretete pe teritoriul Republicii Moldova, favorizat de existența regiunii necontrolate de autoritățile constituționale ale Moldovei, și anume Transnistria.

Amintim că, potrivit celui mai recent studiu al pieței țigaretelor din Moldova, în 2019 se atestă dezvoltarea rapidă a fenomenului de comerț ilegal cu țigaretete pe teritoriul Moldovei, care atinge peste 5% din piață, țigaretetele din magazinele Duty-Free, inclusiv cele din Transnistria, fiind cu cea mai mare pondere în comerțul ilegal din Moldova. Bugetul de stat a pierdut în 2019 din cauza comerțului ilegal din Moldova venituri de peste 120 milioane MDL.

Prin urmare, dorim să reiterăm poziția că aplicarea în practică a acestui mecanism în 2020 este foarte importantă și va contribui la asigurarea predictibilității veniturilor fiscale la bugetul de stat, va menține stabilitatea situației din piața produselor din tutun și va garanta realizarea eficientă a politicilor de stat de reglementare în domeniu.

Reieșind din cele expuse în această scrisoare, solicităm respectuos stabilirea unei întrevederi cu Dvs. și experții Dvs. în cel mai scurt timp posibil întru asigurarea unui dialog constructiv pentru identificarea unor soluții sustenabile vizând subiectul abordat.

Cu înaltă considerațiune,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Mariana Rufa', written in a cursive style.

Mariana RUFA,

Director Executiv
Asociația Businessului European
mariana.rufa@eba.md
+ 373 78 259 999
Str. Vlaicu Pârcălab 30
www.eba.md